

Meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

23. August 1923.

103. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.

Forsøg med Afsvampning af Vintersæd.

I Fortsættelse af de i 117. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed (1917) omtalte Forsøg er der hvert Aar ved Statens plantepatologiske Forsøg anstillet Sammenligninger mellem ældre og nyere Midler til Afsvampning. Forsøgene fortsættes med de bedst skikkede Midler og her afgives kun en foreløbig Meddelelse om de vigtigste af de fremkomne Resultater.

Spiringsforhold. Med almindelig sund Saasæd vil en lav Spiringshastighed (4—5 Døgn i Spireapparat) som Regel give en uforholdsmæssig daarlig Spiring i Marken, selv om Spireevnen (10 Døgn) har været god. Ved Afsvampning kan Forholdet blive mere sammensat: Kemikaliet kan dræbe Slimskimmel (*Fusarium*) eller andre for Spiringen farlige Svampe, eller maaske direkte pirre Kornet til hurtig Spiring, eller ved en Giftvirkning eller Hærdning af Frøskallen nedsætte Spiringen absolut eller forbigaaende. I de foreliggende Forsøg varierer Spiringsforholdene derfor ogsaa noget, og hvad der i det efterfølgende meddeles derom er bygget paa for faa Forsøg til at det tør siges at have almindelig Gyldighed.

Desinfektion. Hovedvirkningen af Afsvampningen, Sædens Befrielse for Brand og eventuelt andre Sygdommes Smitstof, er for hvert Forsøgsled maalt ved Optælling af flere Hundrede Planter og angives ved pCt. brandbefængte Planter.

Eftersmitte forekommer almindeligt i Praksis og skyldes hele Brandkorn i den afsvampede Saasæd eller Brandsporer i Sække

og Maskiner, paa Gulve, Skovle, Fodtøj o. s. v., men kan modvirkes ved ogsaa at desinficere disse. I Forsøgene er Eftersmitte fremkaldt ved methodisk at blande Dele af de afsvampede Prøver med Brandstøv, og der viser sig at være stor Forskel paa de forskellige Kemikaliers Evne til at beskytte derimod.

I. Hvedens Stinkbrand (*Tilletia caries*).

Blaasten. Overbrusning med 1 pCt. Blaasten har som Regel nedsat Spiringshastigheden, og i mindre Grad Spireevnen, i flere Tilfælde endog saa stærkt, at det har været kendeligt i Marken. Desinfektionen har været ret tilfredsstillende, i nogle Tilfælde tilfredsstillende. Beskyttelsen mod Eftersmitte er kun maadelig. Nedsænkning i $1\frac{1}{2}$ pCt. Blaastensopløsning (som Regel 10 Min.), med Afskumning af forekommende hele Brandkorn, har gennemgaaende skadet Spiringen mindre og bekæmpet Branden bedre. Skumningen virker forebyggende mod Eftersmitte fra hele Brandkorn, men den svagere Vædske synes at beskytte mindre mod Smitte fra Sække o. l..

Formalin. Overbrusning og Nedsænkning har i Forsøgene givet en tilfredsstillende Spiring, men det er bekendt fra Praksis og bekræftet ved Undersøgelser her og i Udlandet, at Spiringen kan hæmmes meget alvorligt ved forsinket Saaing; dette kan dog forebygges ved en Behandling med Vand, hvormed der gøres yderligere Forsøg, da Midlet er det billigste af de foreliggende. Desinfektionen har været tilfredsstillende. Der er ingen Beskyttelse mod Eftersmitte.

Uspulun kan nedsætte Spiringshastigheden, men har i mange Tilfælde fremmet Spiringen, hvilket da navnlig har været at se i Marken. Desinfektionen var i de første Aar maadelig, men efter at Fabrikken har gjort Midlet stærkere og man er gaaet over til kun at anvende Nedsænkning, er den tilfredsstillende. Beskyttelsen mod Eftersmitte har (med 1 Undtagelse) været bedre end ved Blaasten.

Germisan. Nedsænkning og Overbrusning har (med 1 Undtagelse) i alle Forsøgene — og ofte i betydelig Grad — foranlediget en Nedsættelse af Spiringshastigheden, men Spireevnen viser sig at være god; ogsaa i Marken kan Spiringen sinkes, men ofte indhentes det tabte. Desinfektionen har været tilfredsstillende. Beskyttelsen mod Eftersmitte er usikker.

Tillantin B er kun medtaget i faa Forsøg, hvor det gennemgaaende har fremmet Spiringen, ogsaa i Marken. Desinfektionen er ret tilfredsstillende, men det synes, at stærkere Vædsker end de foreskrevne er ønskelige, naar Hveden er stærkt smittet.

Fusariol indgaar kun i et Forsøg, hvor baade Spiring og Desinfektion er god. Da Midlet endvidere er forholdsvis billigt og virksomt mod Slimskimmel, fortsættes Forsøgene dermed.

Tørbejdsning med Kobberkarbonat. Saasæden blandes i en Transportspand eller en særlig, roterende Tromle ved 5—10 Minutters Omdrejning med det tørre Pulver (200—250 gram pr. hkg Hvede). Metoden giver en betydelig Lettelse af Arbejdet og Hveden er færdig til Udsæd med det samme. Midlet indgaar i 2 Aars Forsøg, hvor Spiringen og Desinfektionen har været tilfredsstillende, hvorfor Forsøgene fortsættes. Beskyttelsen mod Eftersmitte er bedre end ved de øvrige Fremgangsmaader.

II. Rugens Stængelbrand (*Urocystis occulta*).

Der er færre Forsøg end med Hvede og fra 2 Aar foreligger kun Spiringstallene, idet Brandangrebet i det hele var meget ringe. Desinfektionsvirkningen kan derfor ikke angives for de sidst tilkomne Midler: Germisan (god eller lidt hæmmet Spiring), Kobberkarbonat tørt (god Spiring) og *Fusariol* (lidt hæmmet Spiring). De øvrige Midler kan karakteriseres saaledes:

			Spiring	Desinfektion
Blaasten, Overbrusning,	15 L,	1 pCt.	lidt hæmmet	god
Formalin,	—	15 -, 1/4 —	god eller lidt hæmmet	god
Uspulun,	—	16 -, 0.8 —	god eller lidt hæmmet	god
—	—	8 -, 0.8 —	lidt forbedret	god

Uspulun, Germisan, *Fusariol*, *Tillantin B* og *Tørbejdsning* med Kobberkarbonat har vist sig at være virksomme Midler mod Hvedens Stinkbrand. Forsøg med de samme Midler anvendt mod Rugens Stængelbrand har kun kunnet gennemføres med Uspulun, der har vist sig virksomt. Om det i det hele vil være mere økonomisk at anvende disse dyrere Midler end de velkendte og billigere Midler, Blaasten til Hvede og Formalin til Rug, kan kun afgøres ved en Række Udbytteforsøg.

Bilag til 103. Meddelelse.

Behandling (Styrke, Mængde pr. hkg Sæd ved Overbrusning, Varighed ved Nedsækning), Spiringsforhold, Procent brandige Planter.

Tabel 1. Forsøg med Afsvampning af to forskellige Partier Hvede, kunstigt smittet med Stinkbrand. Spiring i Marken (pCt. spirede 43 Døgn efter Saaningen). Lyngby 1922—23.

Behandling	Spiring, pCt., Statsfrøk.		Spiring i Marken	pCt. Brand	Spiring, pCt., Statsfrøk.		Spiring i Marken	pCt. Brand
	5 D.	10 D.			5 D.	10 D.		
Ubehandlet	84	93	69	23.9	64	84	59	24.2
Blaasten, Overbr., 15 L, 1 pCt. .	59	88	53	0.1	26	61	54	0.1
Kobberkarbonat, <i>tørt</i>	70	88	78	0.3	45	80	57	0.2
Germisan, Neds., $\frac{1}{2}$ T., $\frac{1}{4}$ pCt. .	67	90	71	0.1	56	84	80	0.0
— Overbr., 15 L, $\frac{1}{2}$ — .	61	90	70	0.3	—	—	—	—
Tillantin, — 15 - $\frac{1}{2}$ — .	80	93	80	1.1	—	—	—	—
Uspulun, Neds., 2 T., $\frac{1}{4}$ — .	42	87	85	0.1	—	—	—	—

Tabel 2. Afsvampning og Eftersmitte. Hvede kunstigt smittet med Stinkbrand. Lyngby 1921—22.

Behandling	Spiring, pCt., Statsfrøk.		pCt. Brand	
	5 D.	11 D.	ikke eftersm.	eftersmittet
Ubehandlet	90	94	32.4	—
Blaasten, Overbrusning, 15 L, 1 pCt. .	70	81	0	15.1
Kobberkarbonat, <i>tørt</i>	86	95	0	4.3
Germisan, Overbrusning, 15 L, $\frac{1}{2}$ pCt. .	55	93	0	8.9
— , Nedsækning, $\frac{1}{2}$ T., $\frac{1}{4}$ — .	65	97	0	6.6
Uspulun, — , 2 T., $\frac{1}{4}$ — .	57	97	0.1	4.1
— , — , 2 T., $\frac{1}{2}$ — .	37	96	0	3.4
Ubehandlet	—	—	5.6	} saæet nogle Dage senere
Tillantin, Overbrusning, 10 L, $\frac{1}{2}$ pCt. .	91	98	0	
— , Nedsækning, 1 T., $\frac{1}{5}$ — .	83	96	0	

Tabel 3. Afsvampning og Eftersmitte. Hvede kunstigt smittet med Stinkbrand. Karakter for Spiring i Marken, 0—10 (10 bedst) 20 Dage efter Saaningen — de med * mærkede Parceller var efter yderligere 10 Dage oppe paa 9 eller 10. Lyngby 1922—23.

Behandling	Spiring i Labor. pCt.		Spiring i Marken	pCt. Brand	
	5 D.	10 D.		ikke eftersm.	eftersmittet
Ubehandlet.....	51	90	9*	48	(80)
Formalin, Overbrusning, 15 L, $\frac{1}{4}$ pCt.....	55	93	7*	0	74
Kobberkarbonat, <i>tørt</i>	98	100	5*	0	17
Anticorvol, Overbrusning, 1 L.....	19	63	0	19.5	48
Blaasten, Overbrusning, 15 L, 1 pCt.....	24	82	2	0.3	37
—, Nedsenkning, 10 Min., $\frac{1}{2}$ pCt....	39	97	3*	1.1	46
Germisan, —, $\frac{1}{2}$ T, $\frac{1}{4}$ pCt.....	47	92	4*	0	59
—, —, 2 T, $\frac{1}{4}$ —.....	32	93	6*	0	66
—, —, $\frac{1}{2}$ T, $\frac{1}{2}$ —.....	21	94	2	0.1	51
—, Overbrusning, 15 L, $\frac{1}{2}$ pCt.....	60	95	4*	0.4	56
Tillantin, Nedsenkning, 1 T, $\frac{1}{5}$ pCt.....	71	97	9*	1.8	33
—, Overbrusning, 10 L, $\frac{1}{2}$ pCt.....	66	95	9*	1.6	53
Fusariol, —, 15 L, 0.4 —.....	89	98	5*	0.1	54
Uspulun, Nedsenkning, 2 T, $\frac{1}{4}$ —.....	25	77	8*	1.0	55
—, —, 2 T, $\frac{1}{2}$ —.....	36	83	3	1.3	63
Sublimat, —, 2 T, 0.1 —.....	51	93	0	0	45

Oktober 1923.

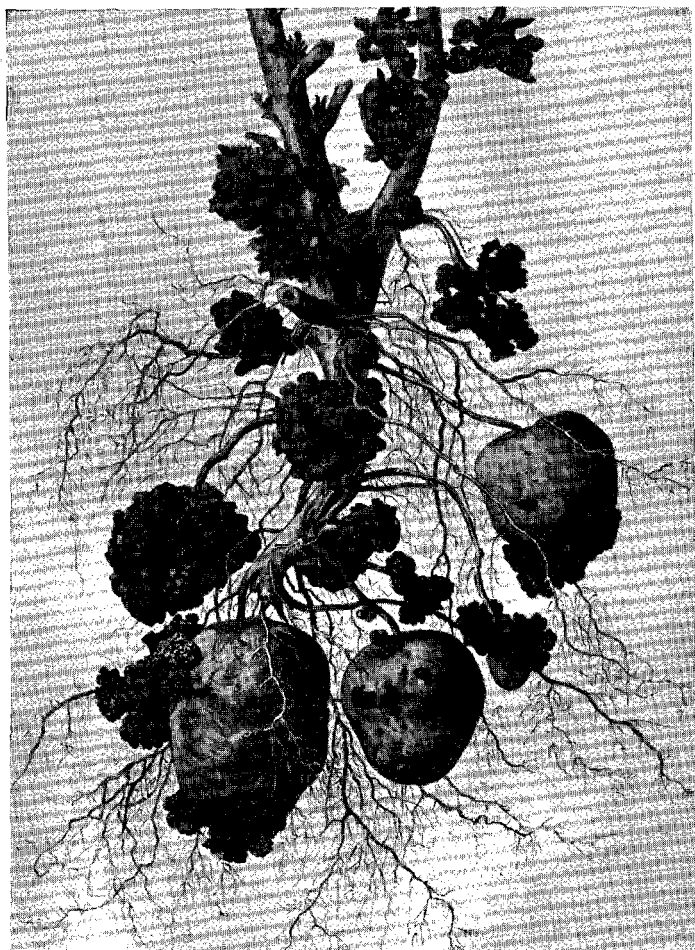
104. Meddelelse.

B. Vejledninger.

Kartoffelbrok.

Næst efter Kartoffelskimmel er Kartoffelbrok den Sygdom, der har haft størst Betydning for Kartoffeldyrkningen, dels fordi baade Udbytte og Holdbarhed nedsættes stærkt, dels fordi en Række Lande forbyder eller begrænser Indførsel af Kartoffler fra smittede Stater eller Omraader. Blandt disse sidste maa først og fremmest nævnes Industricentrene i Tyskland, England, Skotland og Irland, samt begrænsede Omraader af Holland, Norge, Polen og Ungarn; i Sverige fandtes Sygdommen i 1912, men udryddedes samme Aar. I Danmark, som hidtil — saavidt vides — har været fri for Sygdommen, er Kartoffelbrok første Gang iagttaget ved Hammel i August 1923 og ved Varde i September 1923.

Kartoffelbrok forårsages af en Snyltesvamp (*Synchytrium endobioticum*), der fremkalder blomkaalsagtige Udvækster fra Øjne og Knopper paa Kartofflens Knolde, Udløbere og

underjordiske Stængler. Udvæksterne er i Begyndelsen smaa og hvide, men tiltager hurtigt i Størrelse, bliver brune og vokser ved ondartede Angreb sammen til store, sortagtige Svulster — ofte langt mere omfangsrige end Knoldene. Svulsterne gaar let i Forraadnelse, og ved Kartofflernes Optagning

falder de hen og blandes med Jorden. Toppens Vækst paa-
virkes ikke af Angrebet, som derfor ofte først bemærkes ved
Optagningen. Undtagelsesvis kan der dog paa Kartoflens Stæng-
ler og Blade nærmest Jorden dannes Svulster, der da ikke er
hvide, men grønne.

Sommeren igennem danner Svampen Sporehuse (Sporan-
gier), hvorfra frigøres Sværmsporer, der gennem Jordvandet
spredes Smitten til andre Planter. Sidst paa Sommeren dannes
der i Svulsterne en Mængde Hvilesporehuse, der — især under
Optagningen — tilføres Jorden, hvor de bevarer Livskraften
usvækket i meget lang Tid, i hvert Fald en halv Snes Aar,
maaske endnu længere. Sygdommen er yderst smitsom —
meget smaa Mængder af Smitstof er i Stand til at fremkalde
Angreb, og Smittevejene er mange; som de vigtigste maa frem-
hæves: 1) Læggekartofler fra angrebne Marker — selv sunde
Knolde er smittefarlige, fordi vedhængende Jord kan inde-
holde Sporer. 2) Staldgødning fra Fodring med ukogte Kar-
tofler fra smittede Marker. 3) Affald (ogsaa Jordaffald) fra syge
eller smittede Kartofler. 4) Overslæbning af smittet Jord ved
Vogne, Markredskaber, Mennesker og Dyr (især Fugle). 5) Jord-
fygning. 6) Svampen kan ogsaa forekomme hos de med Kar-
toflerne beslægtede Planter, Sort Natskygge og Bittersød Nat-
skygge, som derfor bør bekæmpes som Ukrud, samt hos Tomat.

Bekæmpelsen maa i første Linie rettes mod Indslæbning
af Smitstoffet til Egne, hvor det ikke findes, og det er der-
for forbudt at indføre Kartofler til Danmark, med mindre de
inspiceres og godkendes af Tilsynet med smitsomme Plante-
sygdomme.

Desinfektion af Jorden har kunnet opnaas ved en
meget kraftig — og derfor ogsaa kostbar — Behandling med
Formalin eller Damp eller begge Dele i Forening.

Hvor Sygdommen har vundet Udbredelse, er det vigtigste
Middel Dyrkning af uimodtagelige Sorter. Af saadanne
findes en Del, særlig stammende fra England og Tyskland:
Tidlige Sorter: Dargill Early, Edzell Blue, Witch Hill, Juli,
Blaa Magdeburger. Middeltidlige: King George, Great Scot,
Arran Comrade, Abby, Jubel og Arnika. Sildige: Tinwald
Perfection, Kerrs Pink, Lochar, Templar, Majestic, Abundance-
Typer, Golden Wonder, Langworthy og Hindenburg. De nævnte
Sorters Uimodtagelighed er fastslaaet ved flere Aars Dyrkning

paa stærkt smittede Arealer. En Række Sorter er ikke helt uimodtagelige, men dog ret modstandsdygtige. For begge Grupper gælder det imidlertid, at de — paa usmittet Jord — giver mindre Udbytte end de her i Landet sædvanlig dyrkede Sorter.

Som meget modtagelige Sorter kan nævnes: Hammersmith, Sharpes Victor, Tidlig Rosen, Magnum Bonum, King Edward, Arran Chief, Up to date, Rigskansler, Wohltmann, Deodara, Industri, Silesia og Fürstenkrone.

12. Oktober 1923.

105. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.

Forsøg med Stammer af Tomater for Friland.

1919—1921.

Forsøgene, der er udførte paa svær lermuldet Jord ved Blangsted og paa sandmuldet Jord ved Spangsbjerg, har omfattet 6 indsendte Stammer, hvoraf de 5 var Dansk Eksport, og 2 Handelsprøver.

Forsøgene er gennemførte i alle 3 Aar ved Blangsted, men mislykkedes i 1919 ved Spangsbjerg som Følge af det kolde og regnfulde Vejr i Forsommeren.

Frøet blev saaet i Varmebed den 10.—15. Marts. Priklingen foretoges som Regel lige efter Bladskiftet og Udplantningen paa Friland sædvanlig i sidste Uge af Maj. Afstanden mellem Planterne var 70×70 cm. Omkring den 10. Oktober eller ved indtrædende Frost blev Planterne renplukkede.

Følgende Forhold maa særlig anses for at være bestemmende for Dyrkningsværdien af Frilandstomater: 1) Tidlighed, 2) Ydeevne, 3) Modstandsdygtighed over for Sygdomme og 4) Frugternes Størrelse og Form.

I det følgende er der til Navnene paa de to bedste Stammer føjet Romertallet I, og ved fremtidige Forsøg benyttes Tallene II, III o. s. v., saaledes at disse angiver, i hvilken Periode de enkelte Stammer har været i Forsøg.

Løbenummer 1. Dansk Eksport I. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Stammen har været i Firmaets Eje siden 1902. Store, vel formede, fladrunde Frugter. Farven skinnende rød med

orange Skær. Væksten kraftig, ret modstandsdygtig over for Sygdomsangreb. Kunde ønskes lidt tidligere udviklet, men er i øvrigt en god og yderig Stamme.

Løbenummer 2. Dansk Eksport I. Ejer: Kroghs Frøhandel, Odense. Oplysninger om Stammens Oprindelse savnes. Frugterne middelstore, vel formede og som foregaaende af en smuk rød Farve. Væksten middelkraftig, ret modstandsdygtig over for Sygdomsangreb. Har ydet noget mindre i Udbytte end Lbnr. 1, men overgaar til Gengæld denne i Tidlighed. Stammen er paa Grund af sin Tidlighed en god Frilands-tomat.

Udførlig Beretning (178.) om Forsøgene findes Side 586 og følg.

Bilag til 105. Meddelelse.

Tabel 1. Oversigt over de forskellige Tomatstammers Ydeevne.

Blangsted 1919—21, Spangsbjerg 1920—21.

Stammens Lbnr.	Stammens Navn	Stammens Ejer	kg Frugter pr. Ar				I alt	Vægt af 100 fejlfri modne Frugter kg	pCt. Antal af fejlfri Frugter	
			Modne		Grønne	glatte			riflede	
			fejlfri	syge, rev-nede og smaa						
1	Dansk Eksport I	A/S L. Dæhnfeldt, Odense	88	59	35	182	6.0	87.0	13.0	
2	— — I	Kroghs Frøhandel, Odense	81	49	32	162	5.0	88.0	12.0	
3	— — —		83	61	32	176	5.3	89.2	10.8	
4	— — —		68	42	27	137	5.0	87.7	12.3	
5	— — —		81	57	32	170	4.6	84.7	15.3	
6	Progress		85	53	36	174	5.1	84.3	15.7	
7	Alm. stor rød .	Handelsprøve	56	80	89	225	6.8	7.8	92.2	
10	Earliest Outdoor	Handelsprøve	64	84	73	221	5.3	84.6	15.4	

Tabel 2. Oversigt over Afgrødens Fordeling i Plukketiden.
Blangsted 1919—21, Spangsbjerg 1920—21.

Stammens Lbnr.	Stammens Navn	Stammens Ejer	Plukketidens Længde, Antal Dage	Udbytte af »Modne Frugter« i kg pr. Ar i Perioderne (9 Døgn)							
				1	2	3	4	5	6	7	8
1	Dansk Eksport I	A/S L. Dæhnfeldt, Odense	67	6	13	16	17	21	26	25	23
2	— — I	Krogsh Frøhandel, Odense	67	8	11	14	13	16	21	23	24
3	— — .		66	4	12	13	13	20	26	29	27
4	— — .		67	4	9	11	11	13	18	22	22
5	— — .		66	5	10	14	14	16	25	29	25
6	Progress		67	4	10	14	15	17	22	26	30
7	Alm. stor rød . .	Handelsprøve	65	0	2	5	8	11	15	40	55
10	Earliest Outdoor	Handelsprøve	63	1	3	8	11	16	20	37	51

8. November 1923.

106. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.

Læets Indflydelse paa Jordbærrenes Ydeevne og Modningstid.

I de ved Spangsbjerg anlagte Sortsforsøg med Jordbær er der foretaget en Opgørelse af Læets Indvirkning paa Jordbærrenes Ydeevne og Modningstid.

Læhegnet er nu i 1923 ca. 6 m højt og bestaar af 2 Rækker Løvtræer.

Forsøgene, der er udførte i 1921—23, har omfattet 9 Jordbærsorter og spænder over et Areal af ca. 800 m², delt i 5 Parcelrækker, hvis Midte ligger henholdsvis 7.5, 12.5, 17.5, 22.5 og 27.5 m fra Vestlæet.

Af de foretagne Maalinger af Vindstyrken (2 m over Jordoverfladen) ved Spangsbjerg i Vestjylland og Blangsted paa Fyn fremgaar det, at Vindstyrken er omtrent ens paa de to Stationer. De ved Opgørelsen fundne Resultater, maa derfor antages ogsaa at have Betydning for Landets bedre stillede Egne.

Opgørelsen viser, at Vestlæet i høj Grad har virket gavnligt baade ved at forøge Afgrøden og fremme Bærmodningen.

Bærudbytte i kg pr. Ar (100 m ²) (Gsn. af et 3aarigt Forsøg 1921—23)	Høstede Bær i de første 10 Dage af Plukketiden.
5—10 m fra Vestlæet 84 kg pr. Ar	15 kg pr. Ar
10—15 m » » 86 kg —	13 kg —
15—20 m » » 73 kg —	8 kg —
20—25 m » » 67 kg —	7 kg —
25—30 m » » 53 kg —	6 kg —

I de to første Parcelrækker, nærmest Vestlæet, har Udbyttet været størst og omtrent ens, men aftager derefter stærkt, saaledes at 20, 25 og 30 m Afstand fra Vestlæet har givet henholdsvis 13, 20 og 37 pCt. mindre Udbytte.

Ligeledes viser Tallene, at Bærrene modnes hurtigere i stærkt end i svagere Læ. Ved 15, 20, 25 og 30 m Afstand fra Vestlæet har Bærhøsten i de første 10 Dage af Plukketiden været 7, 43, 50 og 57 pCt. lavere end i 10 m Afstand.

Læet virker ikke alene forøgende paa Udbyttet i sin Helhed, men fremskynder tillige Modningen meget; et Forhold, der er af stor Betydning, især hvor det drejer sig om Dyrkning af tidlige Sorter.

Bilag til 106. Meddelelse.

Udbytte og Tidlighed af Jordbær, høstet i forskellig Afstand fra Vestlæ.
Spangsbjerg 1921—23.

	Afgødens Størrelse i kg pr. 100 m ² pr. Aar med Afstand fra Vestlæ.				
	6-10 m	11-15 m	16-20 m	21-25 m	26-30 m
Første 10-Døgn	15	13	8	7	6
Andet —	28	30	25	21	15
Tredje —	25	24	21	19	16
Fjerde —	13	15	15	14	13
Femte —	3	4	4	6	3
I alt for alle Døgn	84	86	73	67	53

Forholdstal for Udbyttet, 6—10 m Afstand = 100

	100	93	57	50	43
Første 10-Døgn	100	93	57	50	43
Andet —	100	107	89	75	54
Tredje —	100	96	84	76	64
Fjerde —	100	115	115	108	100
Femte —	100	133	133	200	100
I alt for alle Døgn	100	102	87	80	63

20. December 1923.

107. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.**Forsøg med Stammer af Rødkaal.**

1922—23.

Forsøgene, der er udførte paa svær, lermuldet Jord ved Blangsted og paa sandmuldet Jord ved Hornum og Spangsbjerg, har omfattet 6 indsendte Stammer og 2 Handelsprøver og er gennemførte i begge Aar paa alle Forsøgssteder.

Ved Blangsted er Frøet saadet paa Frøbed og derefter udplantet, medens der ved Hornum og Spangsbjerg er udsaaet direkte paa Blivestedet. Afstand mellem Planterne 70×70 cm.

Følgende Forhold maa særlig anses for at være bestemmende for Dyrkningsværdien af Rødkaal, nemlig: Udbytte af brugeligt Produkt ved Efteraarsoptagningen og en ensartet og god Kvalitet, der er betinget af faste, godt lukkede og stærkt farvede Hoveder. Tillige er der taget Hensyn til Tidlighed samt Holdbarhed ved Nedkuling.

I det følgende er der til Navnene paa de bedste Stammer føjet Romertal I og ved fremtidige Forsøg benyttes Tallene II, III o. s. v., saaledes at disse angiver, i hvilken Periode de enkelte Stammer har været i Forsøg.

De prøvede Stammer har i Gennemsnit af alle Forsøg givet:

Løbenr.	hkg brugelige Hoveder pr. ha
1. Kleins	199
2. Kleins	206
3. Haco I. Hj. Hartmann & Co., København..	366
4. Odense Torve	206
5. Kleins	230
6. Kissendrup I. A/S. L. Dæhnfeldt, Odense..	278
7. Kissendrup (Handelsprøve)	229
8. Kleins (Handelsprøve)	176

De Stammer, som med Hensyn til Ydeevne, Kvalitet og Ensartethed har haft størst Dyrkningsværdi, er:

Haco I. Ejer: Hjalmar Hartmann & Co., København. Stammen er tiltrukket af Firmaet. Der har i 8 Aar været gennemført Familieavl. Saavel Stamfrø som Brugsfrø avles paa fuldt udviklede Hoveder. Den er meget yderig og har i Forsøgene givet det største Udbytte ved begge Optagningstider. Hovederne er velformede, nærmest kuglerunde og faste, Bladfarven

ejendommelig, mat grønligrød og stærkt dugget. Indvendig er Hovederne temmelig lyse og noget grove. Den maa dog særlig med Hensyn til Ydeevne anses for at være en god Stamme, især til tidlig Brug, da dens Holdbarhed er mindre god.

Kissendrup I. Ejer: A/S. L. Dæhnfeldt, Odense. Købt hos Handelsgartner *Joh. Hansen*, Kissendrup, i 1910. Familieavl er gennemført siden 1912. Til Stamfrø benyttes kun typiske, fuldt udviklede Hoveder. Handelsfrø avles dels paa store Hoveder og dels paa halvt udviklede Planter. Stammen er meget ensartet, med faste, runde til ovale, mørkerøde Hoveder, der indvendig er godt farvede; den har forholdsvis lille Stok og tynde Bladribber. Den staar i Ydeevne noget tilbage for Haco, men er til Gengæld bedre farvet og af finere Kvalitet og Holdbarhed end denne; den maa derfor, paa Grund af dens store Udbytte og fine Kvalitet, anses for at være en værdifuld Stamme.

Bilag til 107. Meddelelse.

Oversigt over de sammenlignede Stammers Ydeevne.

Blangsted, Hornum og Spangsbjerg, 1922—23.

Stammens Lbnr.	Stammens Navn	Stammens Ejer	Gennemsnit af alle Forsøg			Tidlighed. Optagning ca. 1. Oktober. Brugelige Hoveder	
			Brugelige Hoveder	Affaldshoveder			
				hkg pr. ha	hkg pr. ha	pCt.	hkg pr. ha
1	Kleins	Hj. Hartmann & Co., Københ.	199	31	13.5	176	
2	Kleins		206	17	7.6	179	
3	Haco I		366	50	12.0	338	
4	Odense Torve		206	43	17.3	161	
5	Kleins	A/S. L. Dæhnfeldt, Odense	230	16	6.5	206	
6	Kissendrup I		278	18	6.1	225	
7	Kissendrup..		(Handelsprøve)	229	24	9.5	190
8	Kleins		(Handelsprøve)	176	23	11.6	156

1. Maj 1924.

108. Meddelelse. A. Forsøgsresultater.**Forsøg med Jordbærsorter.**

Forsøgene er udførte ved Blangsted og Spangsbjerg 1921—23. Blangsted har svær, lermuldet Jord med kalkblandet Lerunderlag, medens Spangsbjerg har dyb, sandmuldet Jord med magert, sandblandet Lerunderlag. Begge Steder blev forud for Plantningen tilført ca. 300 hkg Staldgødning. Den aarlige Gødskning var ca. 400 kg Superfosfat, 200 kg 37 pCt. Kali-gødning og 400 kg Kvælstofgødning pr. ha, udbragt med Halvdelen om Foraaret og Resten efter endt Bærhøst. Som Jorddækning er i Vinterens Løb tilført ca. 300 hkg halmet Staldgødning pr. ha. Plantningen er ved Blangsted, af Hensyn til Opfrysning, udført om Foraaret, medens der ved Spangsbjerg er udplantet i første Halvdel af September. Planteafstand 70×35 cm. Blangsted har paa Grund af Foraarsplantning ingen Bærhøst det første Aar, ved Spangsbjerg er høstet 3 Aars Afgrøder.

Følgende Sorter har deltaget i Forsøgene og er opførte i Rækkefølge efter Ydeevne.

Gennemsnit af 5 Forsøg, kg pr. Ar = 100 m².

Blangsted 2 Aar. Spangsbjerg 3 Aar.

Abundance	111
Amazone	106
Dr. Hindhede	92
King George the V	83
I. A. Dybdahl	81
Elsa v. Hochberg	79
Aurora	76
Roskilde Victoria	62
Frühe v. Hinterteich	46
The Queen	43

Abundance: Middeltidlig, smaa til middelstore, fastkødede og syrlige Frugter af en dyb mørkerød Farve. Bægeret løsner meget let. Væksten aaben og med lille Bladfyld. Trives mindre godt paa let Sandjord. Meget yderig og kendt Torve- og Syltefrugt.

Amazone: Sildig. Frugterne store til middelstore, rundagtige og ret holdbare og faste. Farven klar, skinnende rød.

Bægeret meget løst siddende. Egner sig godt til Handels- og Torvebrug. Væksten middelkraftig. Antagelig den samme Sort, som gaar under Navnene Walluf, Jucunda og Ehlers Fruchtbare.

Dr. Hindhede: Sildig. Store, noget uregelmæssige, nærmest kegleformede Frugter med ret fastsiddende Bæger. Farven lys, skinnende rød. Egner sig ikke til Handels- og Torvebrug paa Grund af Frugternes ringe Holdbarhed.

King George the V og I. A. Dybdahl: Tidlige Sorter, der modnes lidt senere end Deutsch Evern. Disse to Sorter staar hinanden saa nær, at de vanskelig kan skelnes fra hinanden. Frugterne meget store, ofte halsede og uregelmæssig kegleformede. Farven klar lyserød. Bægeret ikke særlig fastsiddende. Væksten noget aaben og med temmelig lille Bladfylde. Holdbarheden middelgod, Smagen sød og lidt krydret. Begge Sorter er vel egnede til tidlig Brug, men staar i Ydeevne og Tidlighed tilbage for Deutsch Evern.

Elsa v. Hochberg: Middeltidlig. Frugterne smaa til middelstore, rundagtige til svagt kegleformede. Overfladen ujævn. Farven dyb, glinsende mørkerød. Holdbar og fastkødet. Bægeret sidder noget fast. Væksten er meget kraftig. Løvet mørkt, glinsende grønt. Giver i Forhold til Abundance, med hvilken den har meget tilfælles, for ringe Udbytte.

Aurora: Middeltidlig til sildig. Frugterne middelstore, regelmæssige, fladrunde og af en bleg, lyserød Farve. Holdbarheden yderst ringe, og Sorten er derfor uanvendelig til Handelsbrug. Har en meget fin, krydret Aroma og Smag. Væksten kraftig, tæt busket, med dybt mørkegrønt Løv.

Roskilde Victoria: Middeltidlig. Frugterne smaa til middelstore, regelmæssig rundagtige eller tilspidsede. Bægeret løsner let fra Frugten. Holdbarheden meget god. Kraftig og stærkt busket Vækst. Er lige som Abundance fortrinlig til Torve- og Syltebrug, men er denne langt underlegen i Ydeevne.

Frühe v. Hinterteich: Middeltidlig. Frugterne rundagtige eller afstumpet kegleformede, ikke særlig holdbare. Giver et altfor lille Udbytte.

The Queen: Middeltidlig til sildig. Frugterne bredt kegleformede, af en smuk, klar, rød Farve og god Holdbarhed, men Ydeevnen er yderst ringe.

Af de i Forsøgene prøvede Sorter maa følgende anses for at have størst Værdi til Torve- og Syltebrug:

King George the V og I. A. Dybdahl til tidlig Torvebrug.
Abundance, middeltidlig, meget godt Syltebær.
Amazone, god Torvefrugt til sildig Brug.

Bilag til 108. Meddelelse.

Oversigt over forskellige Jordbærsorters Ydeevne.
Blangsted 1921—22 og Spangsbjerg 1921—23.

Sortens Navn	Vægtudbytte i kg pr. ar (100 m ²)							Gennem- snit for begge Forsøgs- steder
	Blangsted			Spangsbjerg				
	1921 2-aarige	1922 3-aarige	Gensn. 1921—22	1921 1-aarige	1922 2-aarige	1923 3-aarige	Gensn. 1921—23	
Abundance	114	116	115	14	190	118	107	111
Amazone.....	124	116	120	25	145	104	91	106
Dr. Hindhede.....	133	75	104	12	120	106	79	92
King George the V..	105	55	80	17	120	118	85	83
I. A. Dybdahl.....	108	78	93	17	94	97	69	81
Elsa von Hochberg....	100	40	70	19	139	106	88	79
Aurora.....	126	60	93	13	90	75	59	76
Roskilde Victoria.....	83	57	70	13	80	70	54	62
Frühe von Hinterteich.	50	26	38	7	57	98	54	46
The. Queen.....	46	36	41	4	42	87	44	43